

Колесникова, Т.О. Проект УБА “БібліоСинергія” – сприяння зростанню кожної бібліотеки, ВНЗ, держави / Т.О. Колесникова // Місія медичних бібліотек в умовах реформування медичної галузі України : матеріали XV міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 травня 2016 р., ННМБУ, Бібліотека Дніпропетр. мед. академії, ДОНМБ, – Дніпропетровськ, 2016. – С. 61–63.

ПРОЕКТ УБА “БІБЛІОСИНЕРГІЯ” – СПРИЯННЯ ЗРОСТАННЮ КОЖНОЇ БІБЛІОТЕКИ, ВНЗ, ДЕРЖАВИ

Колесникова Т.О., Науково-технічна бібліотека
Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту
імені академіка В. Лазаряна, м. Дніпропетровськ, Україна

На перший погляд, може здатися, що тема доповіді аж надто претензиційна. Але давайте розберемося!

Повна назва проекту – **«БібліоСинергія»: підтримка наукових досліджень.**

Стратегічна мета держави – збільшити не тільки рівень присутності української науки в міжнародному науковому інфопросторі, але й ступінь її впливовості. Університети ж, як центри генерації знань та інновацій, прагнуть довести, що їх дослідницькі стратегії й реалізовані проекти приведені у відповідність до національних імперативів.

Отже, мета є. Її реалізації сприяють бурхливий розвиток інформаційних технологій та глобальні інтенсивні процеси формування нової інфраструктури наукових комунікацій, побудовані на віртуалізації відносин. З’явилися нові моделі наукових комунікацій – електронні журнали, електронні архіви, електронні конференції, бази даних первинних результатів досліджень та ін..

Дані світові процеси стали для університетських бібліотек шансом на відродження, новим витком в еволюції бібліотечних сервісів. Це – революція в бібліотечному обслуговуванні, пов’язана з підтримкою: на першому етапі – наукових публікацій; на другому – всього циклу наукових досліджень (бо

сучасний контекст поняття наукової продукції включає в себе не тільки опубліковані роботи, але також дані досліджень і методи, пов'язані з дослідженням).

Таким чином, **відмінна риса нової сфери діяльності** університетських бібліотек:

- зміщення вектора уваги наукових бібліотек від послуг для читача взагалі до пріоритетної уваги в наданні послуг автору-вченому;
- активне партнерство наукових бібліотек на всіх стадіях життєвого циклу наукового дослідження: від інформування та надання доступу до колекцій документів до публікації, збереження, розповсюдження і далі аналізу та оцінки результатів досліджень.

Роль бібліотеки в сьогодишньому ландшафті наукової комунікації є надзвичайно важливою. **Серед сервісів** можна назвати:

- створення та підтримка інституційних репозитаріїв;
- реалізація моделі «Бібліотечне видавництво» (Library Publishing) із видання електронних журналів, е-монографій та е-матеріалів конференцій;
- інтеграція результатів наукових досліджень у світові БД наукової інформації (повнотекстові, реферативні, наукового цитування ...);
- інформаційний моніторинг, вимірювання впливу та видимості результатів наукових досліджень окремих вчених й університетів у світі (інформетрія: бібліометрія, наукометрія, вебометрія, альтметрія);
- навчання вчених різних аспектів інформаційного пошуку й роботі зі світовими базами даних наукового цитування та ін.;
- управління первинними даними досліджень;
- сприяння формуванню бренду вченого та ВНЗ (в т.ч. допомога в отриманні ідентифікатора автора-вченого ORCID, реєстрації в Google Scholar, редагуванні профілів ВНЗ та вченого в наукометричних БД і т.д.) тощо.

Щоб це все зробити, бібліотекарям, безумовно, потрібно самим навчатись, набиратися досвіду. Але де та у кого?

У більшості випадків бібліотекарі самі ініціюють отримання нових знань і розробку нових методик для реалізації інноваційних проектів, бо не можуть цього отримати в жодному фаховому закладі освіти держави. Складний фінансовий стан більшості університетів України унеможливив відрядження та обмін досвідом поза межами одного міста. Нечасті вебінари щодо окремих практик допомагають, але проблеми не вирішують.

І саме тому вирішено започаткувати проект «БібліоСинергія: підтримка наукових досліджень».

«БібліоСинергія» – це партнерський проект бібліотек вишів, спрямований на створення професійного середовища (сайту) для спілкування однодумців та втілення нових практик в напрямку підтримки наукових досліджень.

Філософія проекту – ділимося досвідом, набуваємо знання, зростаємо разом.

Чому така назва «БібліоСинергія»? Взаємодія таких елементів як **«співтворчість»**, **«професійна майстерність»**, **«креативність»** та **«свідомий альтруїзм»** в ході реалізації проекту будуть посилювати якості один одного. Виникне своєрідний п'ятий елемент – **«синергія»**, **ефект взаємодії**, який забезпечить успіх дій учасників спілкування в реалізації проекту.

Спеціально для проекту жодній бібліотеці створювати нічого не потрібно. Лише за власним бажанням (свідомий альтруїзм) поділитися тими напрацюваннями в напрямку підтримки наукових досліджень, які ваша бібліотека вже створила. Якщо сильні бібліотеки (у нас в Україні їх багато) поділяться своїм досвідом (певним ресурсом), то: по-перше. зможуть самі запозичити поки що неопрацьований елемент сервісу і стати ще впевненішими в своїх силах, а по-друге, допомогти трошки слабкішим бібліотекам підтягнутися. Блоків планується до 10. Наприклад: "Інформаційний моніторинг", "Академічне письмо та бібліографія",

"Репозитарій", "Метрики", "Науковий бренд", "Управління науковими даними» «Відео», «Форум» тощо.

Кожен блок (напрям) буде очолювати обізнаний куратор із якоїсь бібліотеки. Усі куратори будуть членами Координаційної ради проекту «БібліоСинергія» і спільно вирішуватимуть усі питання.

«БібліоСинергія» – це єдиний фаховий майданчик в Україні, що працює в режимі 24×7 і допомагає конкретно інформацією щодо методів та способів реалізації напрямків діяльності бібліотек із підтримки наукових досліджень.

Коли ми маємо змогу поділитися досвідом, отримати нові знання і (на їх основі) запровадити додаткові сервіси, то фаховість працівників кожної бібліотеки буде покращуватись, посиляться їх роль як інформаційних інтелектуальних центрів університетів, що власною діяльністю сприяють розвитку вишу. Бо саме бібліотеки забезпечують інтеграцію наукових публікацій вчених ВНЗ до світового наукового інформаційного простору, моніторинг, вимірювання, аналіз та діагностику стану результативності наукових досліджень вчених, ступень їх інтеграції та «видимості» в міжнародних БД наукової інформації.

А сильні університети – це сильна Україна!

Таким чином, проект Української бібліотечної асоціації **“БібліоСинергія”** сприятиме зростанню кожної бібліотеки, ВНЗ, держави!

Колеги, приєднуйтеся! Зростаємо разом!